

MESLEK ve MESLEK ALANLARIMIZ ÜZERİNE TAHRİBATLAR /2002-2010

Türkiye’de 24 Ocak kararları ile başlayan neo-liberaliz değişim süreci, arada belli olarak çabalar olmakla birlikte, 2002 yılı itibari ile hükümet eden iktidar ile büyük bir hızla uygulamaya konmuş, küresel emperyalist sistemin yeni düzenine entegrasyonda önemli mesafe alınmıştır. Bugün ülkenin ekonomisinden idari yapısına, hukukundan siyasetine kadar her şey büyük ölçüde uluslar arası sermaye düzeninin gereklerine uygun olarak bağımlılık ilişkileri içinde hızla şekillendirilmiştir.

Emperyalist-kapitalist sistemin taşıyıcılığını üstlenen siyasi iktidar, bugün yeni liberal değişim programının kararlı bir uygulayıcısı olmuş; sermaye çevrelerinin, kapitalizminin yeni düzenine eklenme doğrultusundaki değişim talebinden aldığı güçle hareket eden iktidar, ülkeyi piyasanın gereklerine uygun olarak baştan aşağı düzenleyerek, işsizlik ve yoksulluğun büyümesine dayanan yeni liberal politikaları uygulamaya devam etmiştir.

Kapitalist küreselleşme sürecinin bir parçası olarak gelişen ve güçlenen cemaat yapılandırmaları ile ülkemizi gericileşmeye, sadaka-biat-kadercı bir toplum olma eğilimine sokulmaya, egemen sermaye hegemonyasının içinde kazandığı güçle, emekten halktan yana bir seçeneğin yaratılmadığı koşullarla, yoksul, ezilmiş, dışlanmış kesimler yaratmaya devam edilmiştir.

Siyasi otorite, 2002 yılında geldiği süreçle birlikte küreselleşmeyi Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en çok içselleştiren ve değişim/dönüşüm sürecinin taşıyıcısı haline gelmiştir.

Bu sebeptendir ki, bu döneme ait hükümetlerin siyasal iktidarlarının bu ülkede yarattığı tahribatın incelenmesi

ve değerlendirerek kamuoyu ile paylaşmak gereksinimi duymamız.

Siyasal iktidar aslında "reformlar" adı altında 12 Eylül 1980 darbesinin ve beraberinde gelen ANAP iktidarının "yerel yönetimleri güçlendirme politikası" ile başlatılan sürecin, değiştirilemeyen/dönüştürülemeyen ana başlıkların en radikal takipçisi olarak karşımızda duruyor.

Peyzaj mimarlığı meslek camiası olarak, en önemli değişikliklerin bu süreç üzerinden kurgulandığını gözlemlediğimiz için öncelikle kamunun tasfiyesi edilmesi kararlılığı üzerinden genel bir değerlendirme üzerinden, meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız üzerinde gerçekteşen tahribatı, olumsuzlukları ve mücadele alanlarımızı tariflemek istemekteyiz.

Kamu temel taşlarında istedikleri aşama için tam hazırlıklarını yapamadıkları süreç içerisinde; 2004-2005 yıllarında çıkarılan 5302 sayılı İl Özel İdaresi Koruma ve 5393 sayılı Belediye ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile manipüle etmenin yollarını aralayan siyasi iktidar, 6664 sayılı Taş Ocakları Yasasındaki değişiklikler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 75.madde 1.fıkrası değiştirilerek kamu arazilerinin talanı meşrulaştırılmaya başlanmış ve yerel yönetimlerle ilgili diğer yasalarda yapılan değişikliklerle 81 ilde 3225 belediyede memleketin her noktasında inşa edilmek üzere piyasacı diktatörlükler olarak adlandırılacak bir sistem inşa etmişlerdir.

2003 yılı iktidarının tüm zihniyetini legalleştirme operasyonunun ilk aşamasıdır. Ülkemizdeki halktan, emekten ve kanundan yana temel ilkelerinin belirlendiği KAMU YÖNETİMİ TEMEL KANUNU'NUN masaya yatırılmasıdır.

Bu kanunda;

- Mevcut yönetim sisteminde olmayan yeni bir kademe yaratılması "bölge kalkınma ajansı" adıyla bölgesel birimlerin kurulması, çok sayıda

bakanlığın il-ilçe örgütlenmesi kaldırılarak bunlar il özel idarelerine devredilmekte, **(Yerelleşme)**

- Üst kurulları “ilişkili kuruluş” olarak tanımlayarak merkezi yönetim sistemi içine yerleştirilmekte; devletin özel sektör ve sivil toplu kuruluşları ile ortaklaşa çalışmasını ilke haline getirmekte, **(Yönetişim)**
- Devlet faaliyetlerini piyasa lehine yasaklayıcı ilkelerle sınırlandırmakta, **(Özelleştirme)**

hedeflendiği açıktır. Bu aslında örtülü aleniyet tüm topluma “merkezden yetki verilirse bu demokratikleştirmedir.”, “merkezi yönetim devlete aittir, yerel yönetimlerde halka aittir.” söylemleri ile de, bu ülkenin rejim değişikliğinden önünü açtılar. Demokratikleşme, özgürlük ve eşitlik gibi, tüm insanlığın inandığı değerler üzerine oyun oynadılar.

Yerel yönetimler devlete aittir ve yerel yönetimler bugün kullandığımız anlamda, halkın kendi kaderine ve idaresine sahip çıkmak üzere kendi geliştirdiği yönetim usulü değildir.

Tam tersine, yerel yönetim merkezileşmenin ürünüdür. Cumhuriyetin tasfiyesi için atılan adımlardır bunun tersini söylemek.

Peyzaj mimarlığı camiası için; değişen ve dönüşen devlet yapımız genel çerçevede aktarılmış olan; yerelleşme, yönetim ve özelleştirme politikaları çok önemle takip edilmiştir. Çünkü; kapitalist ekonominin hizmet alanı olan sermaye birikiminin en önemli hareket alanı olacak olan yerelleşme, yönetim ve özelleştirme politikalarının, ülkemize son 10’lu yıllarda büyük bir hızla ülkemiz peyzaj alanlarında tahribata, ciddi ve geriye dönüşümü olanaksız yok oluşuna neden olmuştur.

2005 yılında yasalaşan 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun ile, yıpranan

kent dokularının yenilenmesi, korunması ve kullanılması hakkındaki kanun ile imar affı getirilmiştir. Büyük bir yağma ve talana neden bu olan söz konusu yasanın sancuları devam ederken, dikkat çekici bir konu vardı endişe ile izlediğimiz. Yıpranan kent dokularının yenilenmesi sürecinden söz edilirken eskiyen ve özelliğini kaybetmiş alanların dönüştürülmesi ile ilişkin kanunda SİT alanlar ve bu alanlardaki uygulamalarla ilgili yasa ve yönetmeliklerden bahsedilmiyor belki de bahsedilemiyordu. Ama, bu gün TABİAT VE BİYOÇEŞİTLİLİK YASA TASLAĞI'nın gündeme getirilişi ve SİT alanlar üzerindeki yetki ve kavram değişikliği getiriyor olması, 12 Eylül 2010 Anayasa değişikliği referandumu sonrası güç topladığını düşünen siyasi iktidarın, Cumhuriyetin tasfiyesi ile ilişkin ülkemizde oynadığı son raunttur. Çünkü ulusal varlıklarımız olan korunan tüm alanlarımız, söz konusu yasa taslağı ile hem merkezi otoritenin yerellere yetki devri ile siyasal bir operasyon gerçekleştirilmeye çalışılmakta hem de küresel kapitalizmin hizmetine sonsuz açılmaktadır.

SERMAYE, HIZLA DOĞAL VE KÜLTÜREL PEYZAJ ALANLARIMIZA SALDIRMIŞTIR

2002-2010 hükümeti, uygulamada karşılığı olmayan ve birbiriyle çelişen "yeni" terim ve söylemler ortaya atmış, bu sayede, sanki farklı şeylermiş gibi göstererek doğayı talan etmenin yollarını açmıştır. (Örneğin, 2/B'leri satarak 25 milyar dolar kazanma söylemi, millet ormancılığı, kent ormancılığı, tabiat parkları vb.). Daha sonra da çıkardığı birbirinden tehlikeli yasa ve yönetmeliklerle bu talanı yasal zemine oturtmuştur. (Çevre kanunu, Orman kanunu, Maden kanunu, Mera kanunu, Kültür ve Tabiat kanunu, Turizmi Teşvik kanunu, ÇED yönetmeliği, Çevre düzeni planları yönetmeliği vb.). Ulusal geleceğimizi doğrudan ilgilendiren doğal kaynakların saptanması ve toplum yararına kullanımı için herhangi bir çalışma yapılmamış;

bu nedenle ortaya oldukça tehlikeli sonuçlar çıkmış, bu sonuçlara da bilimden uzak, günlük politikalarla çözüm aranmaya çalışılmıştır.

Su, enerji ve maden kaynakları umarsızca yabancı şirketler ve yerli yandaşlarına devredilmiş, ülke küresel, bölgesel ve yerel afetlere karşı savunmasız bırakılmıştır. Özellikle yaşam için vazgeçilmez bir peyzaj ögesi olan su kaynakları, sulak alanlar, akarsular, göller ve denizler ulaşılamaz veya kullanılamaz duruma sokulmuştur. Kalkınma planı, Bölge planı ve Çevre Düzeni Planı gibi planlar (içinde mutlaka peyzaj mimarı olan) uzman ekiplere değil, belli amaçlara hizmet eden yandaş ekiplere hazırlanmış, böylece kırsal alanların talanı da sağlanmıştır.

Yaratılan tüketici toplum modeli ile veya diğer bir deyişle piyasa toplumu kültürü yaşamın vazgeçilmez öğelerinden olan yeryüzündeki toprak-su kaynaklarının spekülatif rant arazi olarak kullanılmasına neden olmuştur. Küresel kapitalizmin aşırı kar hırsı uğruna durmadan ve anlamsız bir biçimde, özellikle metropollerde tüketimi ve israfı kışkırtması, öte yandan bu anlamsız çılgınca tüketimin üretiminde, sadece fosil kaynaklı (odun, kömür, petrol, gaz vs.) enerjinin kullanılması, dünya iklimini bozmakta, doğal varlıkları tahrip etmekte ve dengesini alt-üst etmektedir. Dünya ısısının hızla artışı, sera gazı üretimindeki devamlılık, eriyen buzullar ve altında birikmiş olan metan gazının açığa çıkışı halinde dünyanın ısısını geriye dönülmez bir noktaya gelmesi, tüm bunlar devam ediyor çünkü küresel kapitalizm dünya-canlı yaşamını değil, sadece karlarını arttırması düşünüyor. Fosil yakıt kullanımda vazgeçilmiyor, rüzgâr ve güneş enerjisine geçiş şirketler tarafından önü kesiliyor, yenilenebilir enerji HES'ler inşa edeceğiz deniyor, ama bilindik bu senaryo ile kamuoyu bir kez daha yanıltılıyor...2008 yılının Eylül ayında TÜSİAD'ın açıkladığı raporla sıranın bu ülkenin sularına geldiğini ve siyasi iktidarın buna, 2003 yılından itibaren hazır olduğunu görüyoruz:

- 2003 yılında yürürlüğe giren **“Su Kullanım Anlaşması Yönetmeliği”**,
- 2005 yılında çıkarılan 5346 sayılı **“Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun”**

ile birlikte su kullanım hakkı anlaşmasıyla beraber özel sektörün yapacağı HES’lerden elektrik üretip satabilme serbestliği ve 4628 sayılı EPDK 2003 yılı itibari ile DSİ ve EİE tarafından çeşitli kademelerde geliştirilmiş olan bütün HES projeleri DSİ tarafından özel sektörün başvurusuna açılıyor. Siyasal iktidarının enerjiden ziyade “su kullanım hakları” piyasaya açmakta, suyu metalaştırmakla, ülkemizin insanımızın geleceğini ipotek altına almaya devam ederken, siyasal iktidarı önce Kamu Yönetimi Esaslarını, küresel kapitalizmin hizmetine açmaya amaçlı tüm siyasal dönüşümleri hazırlarken bir taraftan da ülke toprak, su, maden ve ormanlarını hızla dönüştürecek yasa değişikliklerini hunharca hazırlamaya ve uygulamaya devam ediyor.

Bugün 2006 HES projesinden söz ediliyor. Bu duruma neden olan “ Su Kullanım Hakkı Anlaşması” ve bu sayede elde edilen HES kurma lisansları, Türkiye’nin bütün akarsularının özelleştirilmesine neden olmakta dolayısıyla denetimsiz yapılan tüm bu girişimlerin bir ticaret kanalı olmaktan öteye geçmediği ve bir **“ HES Lisansı Borsası”** yaratıldığı görülmektedir.

En önemlisi, su gibi çok önemli, stratejik doğal ve kamu kaynağının kamu yararına planlaması ve yönetilmesinden vazgeçilmez kamu görev ve yetkilerinin özel sektöre devredilmesiyle başlayan uygulamalar ile su kullanım anlaşmaları ve verilen lisanslarla bu kamu kaynağının tasarruf haklarının kontrolünden çıkarılarak; ticarileşmesidir.

Peyzaj mimarlığı meslek disiplini için "su" devredilmez kutsal haktır. Meslek alanlarımız üzerindeki en önemli tahribatların başında gelmektedir.

Burada dikkat çekmek istediğimiz diğer bir husus ise; HES yatırım yapmak amacı ile DSİ ile su kullanım anlaşması yapmış birçok ulusal şirketin paylarının %95'lere varan kısmını yabancı şirketlere ya da çok uluslu şirketlere sattığı ve satmak üzere oldukları göz önüne alındığında mevcut TAHKİM yasası ile birlikte ulusal su kaynaklarını üzerindeki tasarruf hakları konusu uluslar arası bir boyut kazanmakta, ulusal şirketlerin kar hırsına kurban gidecek doğal peyzajın korunması için mücadeleler halkın direnişinin başlamış olmasıdır. Halk, yaşam alanlarına sahip çıkmaktadır.

Ancak; 2002-2010 siyasal iktidarı halka rağmen devam etmiş, hatta suyun satışına, barajla yapımına termik ve hidroelektrik santral kurulmasına karşı gelişen haklı direnişi "vatan hainliği" ile özdeşleşmiştir.

Peyzaj Mimarlığı disiplini kentsel ve kırsal alanların; peyzaj karakteristikleri önceliğinde planlanması, insan kullanımına açılarak tüm planların kamusal alan planlaması sorumluluğunda olan fiziki plancılar ve tasarımcıları olarak, yerelleşme politikaları ile başladığımız ve doğal varlıklarımız üzerinde tehdit oluşturan değişiklikler ile devam ettiğimiz genel değerlendirmede, siyasal değişimlerin gündelik yaşamımıza olan etkilerini vurgulamak amaçlı bir kronoloji vermeye çalıştık.

PEYZAJ MİMARLARI PLANLAMALARDAN UZAK TUTULMAKTADIR

Kentler ve kırlar; iki farklı doğal ve kültürel peyzajın tariflendiği yerler; peyzaj mimarlığı, tüm bu alanlar üzerindeki siyasal, ekonomik ve sosyal yapılanmalardan direkt etkilenen meslek disiplinlerinin başında gelmektedir ve peyzaj mimarlığı, yaşamın / yaşamı belirleyen faktörlerin, bilim ve teknolojinin ışığında, tüm

canlılar yararına, halkın ve yaşamsal varlıklarımızın çıkarları doğrultusunda karar üretmekten başka bir öğretisi yoktur.

Bilimsel ve toplumsal öğretisi, doğayı belirleyen etmenler olan; toprak, su, hava, bitki örtüsü, yaban yaşamı ve bu etmenler üzerine gelecek insan yaşamını, organize etmek ve tüm organizasyonlarında birincil önceliğin yaşam alanlarımızın gelecek nesillere aynı olanakları sağlaması yönünde kararlar üretmek olan peyzaj mimarlığı meslek disiplini ile birlikte diğer mühendislik ve mimarlık disiplinlerinin de tek öğretisi, bilimden ve teknikten aldıkları gücü insanlığa sunmaktır. Siyasal iktidarların da görevi; mühendislik ve mimarlığın bilim ve teknolojisine itibar etmek, hizmetini bu öğretiler üzerinden kurgulamaktır. Başka bir önceliği olmadığı tezinden hareket etmek istemekteyiz.

Ancak, 2002’li yıllardır itibaren ülkemizde siyasal iktidarlığını sürdüren gelen hükümetin, bilim ve teknikten uzak, insanlığın geleceğini yol oluşuna doğru bilerek ve isteyerek ekonomik sosyal politikaların ülkemiz yönetim ve kaynaklarının kullanımı tehdit eder davranış biçimini bir kez daha kamuoyunun bilgisine sunmak ve TMMOB’de 7 Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olan Sn. Teoman ÖZTÜRK’ün *"yüreğimizdeki insan sevgisi ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizm ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için, her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız"* sözleri ile TMMOB’nin ilke ve esaslarını çok net tarihleyen, bu ülkenin okumuş çocuklarının ülkesine olan sorumluluğu ilkesinden ödün vermeden, ülkemizde yaşananları halkımızla paylaşmaya kararlıyız.

KENTLERİMİZ YAĞMA ALTINDADIR

2002-2010 siyasal iktidarı; ülkemiz kent ve kır ilişkisinde, peyzaj alanlarının alan kullanım kararlarını belirleyen, doğal ve kültürel varlıklarının kaynak olarak kullanımına açılması ve ülke kalkınmasındaki yerinin belirlenmesindeki önemli bir meslek disiplini olması gerekmesi ile yazımızın başlangıcında yapılmış genel değerlendirmeyi detaylandıran ana başlıklarla devam etmek istiyoruz.

Neler olmuştur 8 yıllık iktidarlık döneminde?

İnsanlığın binlerce yıllık uygarlık mücadelenin mekanı olan kentler, "özgürlüğün ve uygarlığın "kaynağı olarak algılanmış, demokrasi uygulamalarına tarih olmuş ve ev sahipliği yapmış kentlerimiz, son yıllarda pazarlanacak bir meta haline gelmiş, " **kentsel dönüşüm**", "**kentsel yenileme**" adı altında paranın simgelendiği mekânlar haline getirilmiş, sermaye egemen anlayışlı bir yaşamın belleği olmuştur.

Kentlerdeki yaşamda ekonomik ilişkiler, siyasi-sosyal ve kültürel ilişkiler dışındaki bütün boyutları toplumsal hafızadan silinmiş, toplumsal yaşamın öznesi olan kent halkı bir nesne haline getirilmiştir. Kapitalizmin küreselleşme programı kapsamında yürüttüğü yoğun propaganda ile planlama kavramı ve ulusal-bölgesel-kentsel planlama saf dışı edilmiş, ülke çıkarı, toplumsal gelecek dayanışma ve ahlaki değerler terk edilmiştir.

Türkiye'de yıllardır sürdürülen plansızlık ve denetimsizlik (-ki kapitalizmin eserdir) yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar affı süreçleri ile başlanan sağlıklı-güvenilir ve yaşanabilir kentlerin oluşturulmamasına, 2002 yılında başlayan bir süreçle planlama yetki karmaşası ve arazi talanları eklenmiş ve kentlerin alt ve orta sınıf için yaşanılmaz olması son demini almıştır. Özelleştirme idaresi başkanlığına, TOKİ'ye, hatta TCDD'ye imar planı yapma yetkisi devri ile birlikte önce Dönüşüm Alanları

Yasa Tasarısı ardından Belediye Kanunu'nun 73. madde değişikliği ile rantın, yağmanın kısılcasına sokulan kentlerimizin doğal ve kültürel değerleri, ormanları, açık ve yeşil alanları, sahilleri yok edilmiş/edilmeye devam etmekte, kamu arazileri elden çıkarılmakta, su, toprak ve havadaki kirlilikler (çevre kanunu ile getirilen "kirleten öder" mantalitesi ile tahribata yapılan aymazlık dâhil olmak üzere) ekolojik felaketin eşliğine getirilmiştir.

Bilimi, planlamayı ve kamusal denetimi dışlayan, planlı bir ekonomi yerine rnetâ ve spekülasyona dayalı kentsel ekonomiyi egemen kılan bu model, bir çaresizliğin ve yetersizliğin değil siyasal iktidarın işbirliği tercihi nedeni ile oluşmuştur.

Ülkesel ölçekte yerleşmelerin/kentlerin yaşanabilirliğini ortaya koyacak olan bölge, çevre düzeni, nazım imar ve uygulama imar planları, o mekânın sosyal ekonomik ve peyzaj değerleriyle kalkınmaya hizmet etmek durumunda iken; bugün bölge planlamadan başlayarak, mekânın fiziksel organizasyonu kalkınmaya dayanan bir açılımla ele alınması belirlenen planlar arasa ve arazi spekülasyonlarını körüklemekten öteye gitmemiştir.

Ülke yararını göz ardı edenler, tüm değerlerimizi görmezden gelerek "kentsel dönüşüm projeleri" adı altında çağdaş kentleşme ve kalkınma politikaları yerine, siyasal ve kişisel çıkarlar uğruna, kentsel ve kırsal rant yağmasına dayanan politikaları benimsemişler ve finans çevrelerinin yönlendirdiği kentsel dönüşüm projeleri ile karşımıza çıkmışlardır.

Dönüşüm alanları yasa tasarısında veya şu an Belediye Kanunu'nun Madde 73 ile yaptıkları değişiklikteki "planlı – plansız; imarlı – imarsız alanlar dönüşüm alanıdır" diyerek kanunlaştırdıkları madde dehşet verici değil midir?

Planlı – plansız – imarlı – imarsız tüm alanlar, konut, alışveriş – ticaret merkezleri vb.ne dönüşecektir. Plansız ve imarsız alanlar, bu halkın ortak malları olan

meraları, yaylaları, akarsuları, vadileri ve ormanlarıdır. Yani, ekosistemi ayakta tutan zincirlerinin halkalarıdır..hemen her ölçekte ve bölgede kullanılmasına başlanan dönüşüm kavramı, kent ve peyzaj değerlerinin belirlediği anlamdan çok finansal olmalı "arazi geliştirme" anlamında kullanılmaya başlamış ve özellikle ülkemiz peyzaj alanları olan peyzaj alanları bilgiye saldırı artmıştır.

Ülkemizin en önemli peyzaj alanlarından; İstanbul'da Ömerli içme suyu havzasında organize sanayi bölgesi, Galataport, Haydarpaşaport, Fener-Balat, Sulukule, Küçükçekmece Su Havzası, Kartal-Pendik Kıyı Kesimi Planlamaları, Dubai Kuleleri, Zeyport, Tarih Yarımada Müze Kent Projeleri, Küçükçekmece- Avcılar İç ve Dış Kumsalı, Ankara'dan A.O.Ç , AKM Alanı, Güvenpark Ulus Tarihi Kent Merkezi, Kuğulu park, Papazın Bağı, TCDD Garı, Dikmen, İmrahor, Zir Vadilerindeki imarlaşma, Antalya'da Lara Kent Parkı'nın Metalaştırılması, Boğaçayı, Belek Ormanı Golf Sahası, İzmir Efemçukuru acele kamulaştırılması, Trakya Ergene Havzası, İğneada, Munzur, Amasra, Bartın, Yuvarlakçay, Loç Vadisi, İkizdere, Fırtına Vadisi üzerinde termik ve hidroelektrik santralleri yapımları, kültürel ve tarihi mirasımız olan Allainoi ve Hasankeyf'in ulusal hafızalarımızdan, tarihimizden silinme çabaları, Kazdağları, Yıldız dağları, maden arama izni ile tüm zeytinliklerimizin ve yaban hayatı ...ve daha nice sayamadıklarımız...

BU KADAR TAHRİBAT, NASIL OLUR DA BU KADAR RAHAT YAPILABİLİR?

Tüm bunların en üst süsleyici başlığı ise, "sürdürülebilir kentleşme" - "sürdürülebilir kalkınma" anahtar kelimeler alsında bunlar küreselleşmenin, temiz amaçları nasıl tehlikeli araçlar haline getirildiğinin de göstergesi aslında...

1990 yıllarda başlayan bir tartışmanın ürünü sağlıklı kentleşmenin önüne geçilebilecek yöntem arayışları arasında; sürdürülebilirlik kavramı, "gelecek kuşakların haklarından ödün vermeme" anlamını içermesinden hareketle sürdürülebilir kent, kentlerin sürekli ve dengeli büyümesi anlayışını değil, geleceğe de yansıtacak biçimde dengeli ve ekosisteme uyumlu biçimli oluşmasını ifade etmeye yönelik olarak geliştirilmiştir. Kültürel, tarihsel ve doğal peyzajın sembolü olarak üretilen terminoloji, kentlerin/yerleşimlerin planlamasındaki öncelikli kriterleri; ekolojik değerleri, doğal ve yapıları bir imarı ve toplumsal adaleti gözetilen bir anlayış olması gerekirken, küreselleşme rüzgarının esmeye başladığı yıllarda, Dünya Koruma Stratejisi, Ortak Geleceğimiz Raporu, Rio Zirvesi, Gündem 21 Belgesi, Dünya İşadamları Konseyi gibi birçok kuruluşun sürdürülebilir kalkınma kavramına dayalı stratejiler geliştirdiğini ve birçok kuruluşun politikalarında, ilke olarak sürdürülebilir kalkınma kavramını benimsediğini görmekteyiz (Carter, 2001; 195-197). Rio Dünya Zirvesinde benimsenen **Gündem 21 Belgesinde de; sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklık başlığı yer almaktadır.**

1992'deki Rio De Janerio'da toplanan Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda; çerçeve kalkınma politikaları, küresel bir çerçevede Gündem 21 belgesinde ortaya konulmuş ve "Sürdürülebilir Kalkınma" terimi, 2002'de düzenlenen Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, **küreselleşme sürecinde gelişmekte olan ülkelerin kamu-özel sektör girişimlerinin desteklenmesi biçiminde yayınlanmıştır.** (Kent ve Politika, İmge Yayınevi/2007)

Buradan da anlaşılmaktadır ki; sürdürülebilir ekonomik büyümeyi hammadde girdisi olarak yaşam varlıklarının üzerinden kurgulayan BM, küresel kapitalinin devlet eliyle değil özel sektör üzerinden yapılması gerekliliğini vurgulamış, siyasal alandaki neoliberal politikaların, sermaye birikiminin akacağı yeni alanları belirlemiştir,

doğal varlıklar ve kimin yöneteceğinin de kararı alınmıştır; **özel sektör**.

Peki bu arada, doymak bilmez kar hırsıyla her şeyi metalaştıran, piyasalaştıran sermaye sınıfı, Gündem 21 ile globalleşmeyi yaygınlaştıran bir sistem içinde, doğal varlığın geleceğe saklı olan hangi haklarını; yurttaşların doğal, devredilemez ve kutsal hangi haklarını gözetecektir? Kapitalist üretim ve tüketim tarzının yarattığı sorunları yaşamlarının en beklenmedik anlarında da emekçi, kentli, köylü, eğitilmiş-eğitimsiz halkı kitlelerini kim ciddiye alacaktır?

Dikkat edilirse, son yıllarda hazırlanan tüm ülke kalkınma planlarında, orta-uzun vadeli ekonomi programlarında, bütçe hükümlerinde, stratejik planlamalarda üstüne basa basa yaptıkları **sürdürülebilir kalkınma, sürdürülebilir planlama, sürdürülebilir kentleşme** (daha bir çok ek getirilebilir) tanımlaması ile başlar tüm değişiklikler. Sekiz yıllık 2002-2010 siyasal iktidarının yaptığı tek şey vardır... yakıcı, sancılı ve geriye dönüşü zor yaptıkları tahribatlar karşısında, küresel kapitalizmin yıkıcılığını gizlemek için üretilmiş kavram olan **sürdürülebilir ...** kavramının arkasına gizlenmek.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİNDE GÖRÜLMEMİŞ SAYIDA YASA VE YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİKLERİ SEKİZ YILLIK İKTİDAR SÜRESİNDE YAPILMIŞTIR

TMMOB'nin çatısı altında var olan ve varlığını devam ettirecek olan peyzaj mimarlığı meslek disiplinin çalışma alanları,

- doğal ve kültürel peyzaj alanları olan canlı türünün yaşam alanları,
- çalışma ilkesinin önceliği "kamu yararadır".

İşte tam da bu noktada, siyasi iktidarın 2002 yılından bu yana attığı her adım, kent ve kırsal ilişkilerinde düzenlediği her yasa ve yönetmelik değişikliğinde peyzaj mimarlığı meslek disiplininin hem çalışma alanları olan kamusal alanlarda hem de ilkelerinde büyük zede almıştır.

Genel çerçevede belirttiğimiz merkezi planlama ölçeğinde yerleşmeye geçişteki strateji ile başlayan ve ülkenin ulusal plan kademe, plan yapma yetki devirleri ile başlayan parçacı planlamalarındaki alan kayıpları, varlık değerlerinin kayıpları ve kültürel ve tarihi miras kayıpları 2003 yılında itibaren değiştirilen, dönüştürülen ve yeni hazırlanan yasa ve yönetmeliklerle sağlanmıştır.

Peyzaj mimarlığı meslek alanlarında yaşanan tahribatı şekillendiren diğer yasal ve yönetsel süreç, ana başlıklar ile tariflendiğinde ise;

- İmar Kanunu Değişikliği ile **ulusal plan kademelerindeki fiziki plan kademelerinin kaldırılarak, sektörel planlamaya açılışı,**
- Kıyı Kanunu Değişikliği ile; **kıyı alanlarımızın imara açılarak yabancılara toprak satışı ile başlayan, liman satışları ile devam eden ve kruvaziyer gemiler inşası yatırımcıya açılan ve yine rant üzerine kurgulu ve imar planı teklifinin bile yatırımcıya teslim edilerek kıyılardaki yapılaşma koşullarını belirleme yetkisinin bile yatırımcıya teslim edilmesi,**
- Orman Kanunu Madde değişikliği ile,; 2/a ve 2/b **kapsamında işgale uğramış ormanların, orman sınırı dışına çıkarılması ve işgalcilere satılması ile her türden varlığımızın piyasalaştırılması,**
- 5331 sayılı Orman Mühendisliğinin yetkilerinin düzenlemesi **adı altında Anayasa ile korunan orman alanlarımızın özel sektöre açılmasının düzenlenmesi,**

- Yapı Denetim Kanunu ile; **kamunun denetimin tasfiyesi,**
- Çevre Görevlisi ve Gönüllüsü Yönetmeliği ile; **Anayasa ile güvence altında olan yaşam alanlarımız üzerinde yine bir kamu denetimi yetki devri yapılması,**
- Çevre Düzeni Planı ile, **fiziki plan tekniğinde olan söz konusu planın kademeli olarak kaldırılması yönündeki gelişmelerle doğal ve kültürel alanların sektörel plan lejant değerine açılması,**
- 657 sayılı Devlet Memuru Kanunu Değişikliği ile; **AB "çalışma hayatının kamu ya da özel sektör ayrımı olmaksızın bir bütün içerisinde ele alınması gerekliliğini, 657 sayılı yasanın özellikle iş garantisi vermesi nedeniyle kamu çalışanları açısından bu bütünlüğü bozduğunu" söyledi ve devletin tasfiyesinin diğer bir adımı daha gerçekleştirilmesi,**
- Yabancı Mühendis ve Mimar Çalışma İzni ile; **akademik ve mesleki yeterliliği kanıtlanmamış yabancı mühendis ve mimarlarına ülkemizde imtiyazlı çalışması ile mühendis ve mimarlarımızın kendi ülkesinde aslında mülteci konumuna getirilmesi,**
- 5366 sayılı Yıpranan tarih ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Kanunu ile, **planlamadan kopuk oluşu, yenileme ve dönüşümü sosyal ve ekonomik boyutundan bağımsız olarak ele alınışı, planlama sürecinin doğal bir parçası olmayı reddeden yaklaşımı ile yılların ilgisizliğiyle bakımsız kaldıktan sonra "kent merkezindeki yüksek rant bölgelerine dönüşen tarihsel semtlerin**

sakinlerini zorla kovarak; hatta terk etmeyenlerin evlerini başlarına yıkarak elde edilen "dönüşmüş arsa"larda, yandaşlara pazarlanan lüks siteler inşa ederek toplumsal barışın yok edilmesi,

- 5177 sayılı Maden Kanunu Değişikliği ile, **zeytinlik alanları ve yaban yaşamının tehdidi konularında toplumsal baskıdan kurtulmaya çalışarak çıkaran siyasal iktidar son yaptığı değişiklikte maden alanlarını imtiyazlı yatırım olarak nitelendirerek yine rantta açmış ve varlık değerlerimizi kontrolsüz kullanıma açılması,**
- 5162 sayılı Toplu Konut Kanunu ve;
- Tabiat ve Biyoçeşitliliğin Korunması Yasa Taslağı

Yukarıda meslek alanlarımız, toplumsal algı ve yaşam biçimimiz üzerinde yıkıcı etkiler yapan yasal düzenlemeler genel olarak tariflenmekle birlikte, ülkemiz toprakları üzerinde sınırsız yetki ile donatılan TOKİ'nin kuruluş amaç ve uygulamaları ile İkizdere Vadisi'nin 1. derece sit alan ilan edilmesi ile İkizdere Vadisinde planlanan HES yapım sürecinin engellenmesi olarak görülerek rövanş olarak nitelendirilen "Tabiat ve Biyoçeşitliliğin Korunması Yasa Taslağı" ile ilgili notlar düşmek istemekteyiz.

5216 sayılı Toplu Konut Kanunu ile kurulan TOKİ'de yapılan önemli değişiklikler başka bir kamu kurumun sahip olmadığı kadar yüksek yetki ve olanaklarla donatılmış, 2004'te Arsa Ofisini tüm taşınmazları TOKİ çatısı altına alınarak TOKİ'nin arsa stoku 165 milyon m²'ye ulaştırılmıştır. Bununla birlikte, 2004 sayılı 5104 sayılı yasayla da Kuzey Ankara girişi ve çevresi kentsel dönüşüm projesi ile başlayan süreç TOKİ'nin ülkede sorumsuzca yayılmasının başı olmuştur.

TOKİ'nin bugünkü işleyiş şekli doğal ve kültürel peyzaj alanları ile ulusal kimlik değişimi olan tarihsel dokusuna büyük zararlar vermektedir. 2002-2010 siyasi iktidarı tarafından kamuoyunun özenli olduğu her konu üstün bir başarı ile örtülenmiş ve ötelenmiştir. TOKİ bugünkü donatılmış yetkileri ile devlet içinde ayrıcalıklı bir konuma gelmiş olması yetmiyormuş gibi yeni planlama, proje, vergi başlıkları gibi alanlardaki yetkileriyle kamu topraklarının elden çıkarılmasını kolaylaştıran düzenlemelere gidilmiş, Haydarpaşa Garı, Galata Rıhtımı, kimi okulların, DSİ taşınmazlarının satışına olanak sağlanmıştır. Tarihi ve kültürel yapıtların bulunduğu alanlarda yıprandığı gerekçesi ile yenileme yoluna gidildiğinde taşınanların satışa çıkarılması, ulusal mirasın korunması anlayışıyla çalışmıştır.

Devletin görevi, alt-orta ve orta gelir katmanlarında kamu kaynaklı fonları, gereksinimlerinin sahibi katmanlara yönelik olarak kullandırmak bu amaçla kendi kullanımını izlemek değerlendirmek ve gerekli yasal ve yönetsel önlemleri almak olmalı iken maalesef siyasal iktidar ile bugün TOKİ devlet eliyle yap - satçılık yapmaktadır. Kar amaçlı bir işletme anlayışı ile hareket alanı kurgulandığından planlamada kamusal alan sorumlusu olan peyzaj mimarlığı hizmet alan sorumlusu ola peyzaj mimarlığı hizmet alanlarında sadece inşaat sektörü amaçlı bir anlayış hüküm sürmektedir. Alan seçimi, yerel peyzaj değerleri gözetilmeksizin yapılan TOKİ icraatları, ülkemiz topraklarına bir kanser dokusu oluşturmakta ve peyzaj mimarlığı disiplini TOKİ icraatları karşısında kemoterapi programları geliştirme yönünde çaba sarf etmektedir.

Tabiat ve Biyoçeşitliliğin Korunması Yasa Taslağı, *Ülkemizin kara, kıyı, sucul ve deniz alanlarındaki ulusal ve uluslar arası öneme sahip tabii değerlerin, biyolojik çeşitliliğin ve peyzajın muhafazası ile koruma kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilirliğine ilişkin usul ve esaslar belirleneceği",* amacı ile hazırlanan yasa

taslağının, **kanunun uygulaması** ile ilgili maddeleri sıra ile incelenmeye başladığında öznesinde, tabiat ve biyoçeşitlilik olan muhafaza ve koruma eyleminin alan değiştirdiği ve tabiat ve biyoçeşitliliğin gerçek öznesinin **ticarileşmek** olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısı ile amaç, araca dönüştürülmüştür.

Hazırlanan Taslak gerekçesinde açıklandığı kadar masum değildir. Anayasada öngörülen usullere göre; yasama organı TBMM tarafından yazılı olarak konan, **uyulması zorunlu hukuk kurallarına "kanun" denir.**

Kanun dili, bilimsel ve hukuksal terminolojiyi en doğru tarifleyen bir üst yazılım olmalıdır. Böylesi üst bir yazılım gerektirirken söz konusu Taslak'ın ana başlığında bile bilimsel bir aymazlık bulunmaktadır. Kanuna ismini veren tabiat ve **biyolojik çeşitlilik**, birbirini içine alan/kapsayan konulardır. Ancak bu tasarıda, farklı eylem alanları olarak görülmekte olması, yasa hazırlayıcılarının bilimsel temelden uzak oldukları mı yoksa bilerek ve isteyerek aldatmaca içerisinde oldukları mı kamuoyunun takdirine sunulmaktadır.

2002 yılından itibaren Cumhuriyetin tasfiye edilebilmesi ile ilgili tüm kanun değişikliklerini hatta Anayasa değişikliklerini tüm gerici iradelerini sergileyerek gerçekleştirme yolunda hızla ilerleyen hükümet bu gün, bizimle, **bu ülkenin yurttaşlarının doğal, devredilemez ve kutsal hakları üzerine son raundu oynamak üzere meydan okumaktadır.**

Hükümet; Tabiat (Doğa) ve Biyoçeşitlilik yasası ile ilgili olarak, hem AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal 2008 Yılı Ulusal Programı'nda, 15 Mart 2010 tarihinde hazırlanmış olan 2010-2011 Eylem Planı'nda, söz konusu kanunun, **2011 yılı sonuna bırakıldığı açıkça ifade etmiş** ve yasalaşması yolundaki hedef tarihin 2013 yılı olduğunu bildiğimiz bu süreçte, HES bölgelerinin doğal sit alanı ilan edilmesinin rövanşı olarak gördüğümüz **Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı'nın** yasalaşması

halinde, **ülkemizin varlık nedeni olan coğrafyasında geriye dönülemez kayıplar olacak, bu ülkenin yurttaşlarının doğal, devredilemez ve kutsal haklarının korun(a)maması ve Anayasa'nın 56.maddesi ile düzenlenmiş olan "sağlıklı ve dengeli doğal bir çevrede yaşama hakkı" ortadan kalkacaktır.**

Tasarı'nın gerekçe metninde yer alan açıklamalarla, yasanın ruhunun aslında "doğa korumacı" bir yaklaşımı yansıtmadığı, iddia edildiği gibi AB doğa koruma mevzuatını karşılamadığı ve özellikle korunan alanlarla ilgili karar mekanizmalarında toplumsal ve kamusal faydadan uzak, sermayeye katma değer olarak sunulmak üzere, tamamen iktidar iradesinde bir süreç istendiği açıkça görülmektedir. Çünkü; Avrupa Komisyonu'nca Konseye ve Avrupa Parlamentosu'na sunulan ve 2010-2011 Gelişme Stratejisi ve Başlıca Zorlukların yer aldığı, Komisyon İlerleme Dokümanı olan "Türkiye 2010 Yılı İlerleme Raporu",

Kasım 2010 Brüksel'de yayınlanmıştır. Bu dokümanın 90. sayfasında yer alan başlıca hususlar şöyle ifade edilmektedir:

- Doğa koruması konusunda ilerleme kaydedilmemiştir.
- Türk Natura 2000 ağına faydalı katkılar sağlayabilecek birçok alanın mevcut koruma düzeyinin kaldırılması konusundaki **kaygılara neden olan taslak doğa koruma çerçeve kanunu Meclise sevk edilmiştir.**
- Ulusal biyo-çeşitlilik stratejisi ve eylem planı ile kuşlar ve habitatlara ilişkin uygulama mevzuatı henüz kabul edilmemiştir.
- Ülkenin doğusundaki yeni su ve enerji altyapısı inşasının, potansiyel olarak korunan flora ve fauna türleri üzerindeki olumsuz etkileri konusunda artan endişeler bulunmaktadır.

- Potansiyel Natura 2000 alanlarının listesi henüz derlenmemiştir. Sulak alanların korunmasına ilişkin yönetmelikte yapılan değişiklik, Sulak Alanların Uluslararası Önemi Sözleşmesi kapsamında korunan sulak alanların korunma durumunu zayıflatmıştır.

Görüldüğü gibi, Avrupa Konseyi'nin bile **"kaygılara neden olacak"** şeklinde açıklama yaparken siyasi iktidarın, AB direktifleri ve aday üye olma gereklerini yerine getirmek üzere hazırlandığı şeklindeki açıklamaları bir yalandan ibaret değil midir? Enerji yatırımları adı altında HES yapımına talip olan sermayeye hizmetten öte bir çaba olduğu aşikar değil midir?

Tasarı, ülkemiz üstün kamu yararı alanları üzerinedir. Ancak, tasarı eğer yasallaşırsa doğal varlıklarımızın taşıdığı *"üstün kamu yararı"* yerini; *"işletmede öncelikli alanlar"* statüsüne bırakacaktır.

Böylesi bir saldırının geleceği, Orman Kanunu'nun 2 (b) maddesi kapsamında işgale uğramış ormanların orman sınırı dışına çıkarılması ve işgalcilere satılması ile her türden varlığımızı nasıl piyasalaştırabileceklerini göstermelerinden belli idi. Hektarlarca orman alanımız nasıl geriye dönmeksizin yitirildi ise, bu gün gözlerini, milli parklarımıza, sulak alanlarımıza, korunana alanlarımıza, yaban hayatı alanlarımıza, doğal sit alanlarımıza diktikler.

Söz konusu Kanun Taslağı, son yıllarda doğal varlıklarının, daha çok sermaye birikimi sağlamak üzere ekonomiye kazandırılması ya da piyasaya sunulması şeklinde süre gelen ekonomi politikalarının sonlandırılmış halidir. Kapitalizmin en vahşi yüzü bu yasa tasarısında yatmaktadır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak, meslek disiplinimizin gerekleri içerisinde söz konusu mevzuat çalışması büyük bir önem taşımakta, ulusal peyzaj politikasının belirlenmesinde ki en önemli araçlardan biri olarak görülmekte idi.

Ulusal peyzaj politikası, peyzaj envanteri, peyzaj planları ve peyzajların korunması - yönetimi konularında yasama yetkisinde bulunan TBMM den beklenmekte iken bu gün kaşımıza gelen Yasa Taslağı, kamusal alanların planlama, tasarım ve uygulama ana bilimden gelen biz peyzaj mimarları için, doğal ve kültürel alanların insan ve/veya etkileşimi sonucu ortaya çıkan alanların plan ve tasarımcıları olarak; yasa hazırlayıcılarının, gerekçe metinde koruma hedeflerine ulaşamamasının nedenleri arasında "koruma alanlarının insan odaklı bir anlayışla belirlenmesini", doğanın bir parçasının da insan olduğu ama tek başına öznesi olmadığını bilen peyzaj mimarları olarak endişe vericidir.

MESLEK ALANLARIMIZI DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜNÜN HİZMETİNE AÇIYOR

Dünya Ticaret Örgütü Müzakereleri ve Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri

Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde çeşitli hizmetleri 1995 yılında taahhüt edilmemiş iken son yıllarda hizmet ticaretine konu olmakta ve müzakereler gerçekleştirilmektedir.

18 Eylül 2009 tarihinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülen müzakerelerde Mesleki Hizmetler başlığının Alt Sektörler içeriğinde Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri ve Şehir Planlama hizmet alanlarının bir kez daha görüşülüyor olması, Dünya Ticaret Örgütü ve AB tarafından dayatılan teknik ve mesleki mevzuat uyarınca, GATS (Hizmetlerin Serbest Dolaşımı Antlaşması) kapsamında mühendislik, mimarlık meslek alanlarının düzenlenmesine dönük meclise sevk edilen yeni tasarımlarla ülkemiz sanayisine ve mühendislik disiplinlerine karşı yapılan son saldırıdır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak; yabancı yatırımlar, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS), Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI), Yatırım Garanti

Sözleşmesi (MIGA) ve Uluslararası Tahkim gibi anlaşma ve sözleşmelerle tek yanlı olarak korunmakta, ulusların geleceği ipotek altına alınması ile birlikte Yabancı Mühendis ve Mimar çalışma izninin yasalaşması karşısında ülkemiz mühendis ve mimarlarının karşılaşacağı sorunların , yine Dünya Ticaret Örgütü anlaşmalarından biri olan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile mühendislik hizmetleri dahil; enerjiden suya, sağlıktan eğitime, sosyal güvenlikle ulaşıma kadar tüm toplumsal hizmetler sermayenin ihtiyaçları ölçüsünde uluslar arası ticarete açılması ile kendi topraklarına yabancılaştırılan, yurttaşlık hakları elinden alınmış ve yabancı sermayenin tekeline terk edilen bir yapılanma söz konusudur.

2002-2010 İKTİDARI DÖNEMİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BİR BAŞKA TAHRİBAT İSE EĞİTİM ALANINDADIR.

Bu arada; küresel kapitalizm mühendislik ve mimarlık bilimini de kısıncı altına almaya çalışmakta, bilim ve tekniği **amacına** hizmet edecek **araçlar** haline getirmeye çalışmaktadır. Bunu kullanırken, kendilerine muhalefeti yumuşatıcı, hegemonyalarını benimsetici kavramlar da geliştirdiler ve işte bir sürdürülebilir daha... **sürdürülebilir gelişme.**

Sekiz yıllık siyasal iktidar süresince de daha net olarak ortaya çıkmıştır ki; yaşam alanları üzerinde yaşanan tahribatlar, var olan mühendislik ve mimarlık bilimi ve teknolojiyi yanlış kullanmaktan değil, kapitalist ekonominin olmazsa olmazı olan büyüme ve daha çok kar güdüsünden kaynaklanmaktadır. Sermaye güçlerine hizmeti bir görev edinmiş 2002-2010siyasal iktidarı ise bilimi ve teknolojiyi terk etmiş,sermaye birikimine alan yaratmak üzere yeniden üreterek ve sonuna kadar kullanarak yapmaya çalışmaktadır. Kendi tebasından yetiştirdikleri içerisinde mühendislik biliminde kısıkaç

altına almaya çalıştıklarını Uşak Kışladağ işletmesinde atıklardan sızan suyun PHsını ölçmemek için direnenlerden Bergama gibi, Yuvarlakçay gibi Munzur gibi, Fırtına Vadisi, İkizdere gibi, taşıdıkları biyoçeşitlilik ile vazgeçilmez yaşam alanlarında maden arama, enerji yatırımlarının önünü açabilmek için hazırlanan ÇED olumlu raporlarında görebiliyoruz.

Kadroları eksik olduğu bilindiği halde, sorumsuzca açılan yeni üniversiteler, mühendislik ve mimarlık biliminin toplum için değil, piyasa aktivisti olma eğilimde kariyer gençliği yaratma azmiinde olan iktidar, eğitimin içeriği boşaltılırken, uzaktan eğitim yoluyla daha niteliksiz eğitimlerin önü açılmış, eğitim almak sosyal ilişkilerin gelişmesinden soyutlanarak sadece bir bilginin ezberlenmesi olarak tarif edilmeye çalışılmıştır.

Baskı ve yıldırmaya yönelik olarak kurgulanan düzenin mesleğimiz açısından bir diğer önemli izdüşümü de bu dönemde etkin olarak uygulanan istihdam politikalarıdır. Özellikle çok önemli konularda karar alma süreçlerinde yer alan kamu sektöründe peyzaj mimarı istihdamı çok az sayıda yapılmakta, az sayıda gerçekleştirenler ise herhangi bir güvenceden yoksun olarak sözleşmeli olarak istihdam edilmekte, bir taraftan da TMMOB çatısı altında mühendislik-mimarlık ve şehir plancıları örgütlenmesi psikolojik baskı altına alınmaktadır. TMMOB geleneksel varlığı ve yasal düzenlemeden aldığı güçle, iktidarının ayak bağıdır. Ülke ve insanlık yararına olmayan her düzenlemede TMMOB'ye bağlı meslek odalarının hukukun üstünlüğü ilkesi ile paralel mücadelesini bulurlar karşılarında. O zaman da o kadar ileri gidebilir ki, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı'nın yaptığı gibi, siyasal yandaşları olan iktidar milletvekillerinden " İdari Yargılama Kanunu'nun değiştirilmesini" talep edecek kadar ileri gidebilirler.

Bugün, TMMOB'nin haklı mücadelesinin kırmak için, Anayasa'da yaşam alanları direnişçilerinin en önemli

dayanağı olan “ **kamu yararı**” terimi yerine “ **sürdürülebilir kalkınma**” tanımının yerleştirilme çabası da bunun içindir. Kamu yararı devletin görevidir. Devletin kamu alanlarından tasfiyesini amaç edinen iktidar siyaseti, özel sektöre yer açma ödevini yerine getirebilecek her kademeyi kullanmaktan hiç çekinmemektedir.

Sonuç olarak, 2000’li yıllarda itibaren ülkemizde yakıcı ağırlığı hissedilen küresel kapitalizm bir yandan, sermaye egemenliğinin insanlığın tarihsel birikimini, kazanımlarını ve bizzat insan yaşamını, yaşam alanlarımıza gerçekleştirilen benzeri ender görülen ölçülerde imha etmesini ağırlıklı bir olasılık haline getirirken, öte yandan toplumsal direniş gücüne enerji aktarıyor. Bu gün Loç Vadisi HES yapım şirketine mühür vurulması işte böylesi bir direniş olan enerjidir,

Planlama, kalkınma ve bunlarla eşzamanlı olarak gelişmiş kamusal bütün değer ve kazanımlar siyasi iktidarı tarafından reddedilirken bile , ülkesel, bölgesel ve yerel ölçeklerdeki planlamanın kamusal alan sorumlusu olan biz, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası ve odamıza örgütlü üyelerimizle birlikte, meslek ve meslektaş sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutmadan, emekten ve halktan yana mücadelesini sürdürecektir.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası

9. Dönem Yönetim Kurulu